

Toespraak van mevrouw Christine Defraigne, Voorzitster van de Senaat,
Ter gelegenheid van het Koningsfeest 2018

Sire,

Mevrouw,

Monseigneur,

Mijnheer de Voorzitter van de Kamer van volksvertegenwoordigers,

Mijnheer de Eerste minister,

Dames en heren, met uw titels en in uw hoedanigheden,

Ik heet u hartelijk welkom in het Paleis der Natie. Volgens een inmiddels gevestigde traditie viert het Parlement op 15 november het Koningsfeest. Dit jaar staat het vanzelfsprekend in het teken van het einde van de Eerste Wereldoorlog, honderd jaar geleden.

In 1914 had Koning Albert aan zijn soldaten de overwinning beloofd: *“Jullie zullen overwinnen omdat jullie de kracht zijn, ten dienste van het recht”*. Wanneer de Wapenstilstand op 11 november 1918 wordt uitgeroepen, is deze hachelijke opdracht voltooid.

Tienduizenden zijn moedig gestorven in de strijd. Maar door hardnekkig te weigeren om het Belgisch leger te laten deelnemen aan de dodelijke massaoffensieven, heeft de Koning het leven van talloze soldaten gered.

Elf dagen na de wapenstilstand sprak de Koning hier, in dit parlement, de Verenigde Kamers toe. Het zou een historische toespraak worden die een nieuw België aankondigt, een België dat resoluut kiest voor meer democratie en sociale rechtvaardigheid. Maar vooraleer de Koning de contouren van dat nieuwe België schetst, legt hij aan het Parlement uit welke beleidslijn hij de voorbije vier jaar gevolgd heeft: « Eenerzijds, binnen het gebied van het mogelijke, onze internationale verplichtingen in haren vollen omvang te vervullen, en mede den luister onzer Natie te vrijwaren, plichten waaraan een volk, dat in de algemeene achting hoog wil staan, getrouw moet blijven; anderzijds, met het bloed onzer soldaten zuinig te zijn, hun stoffelijke en zedelijk welzijn te verzekeren, hun lijden te verzachten.»

Ondertussen had Koningin Elisabeth onvermoeibaar gewerkt aan de organisatie van fronthospitalen.

Als er een typisch Belgisch humanisme bestaat, toegepast op het bestuur van de staatszaken, dan is de grondslag daarvan hier gelegd. Onze vorsten hebben dit humanisme een eeuw geleden in de meest tragische omstandigheden vorm gegeven. Sindsdien is de Koninklijke familie dit gedachtegoed steeds vurig blijven verdedigen.

Enkele maanden geleden, kort voor de beslissing van de Verenigde Naties om aan België een zetel in de Veiligheidsraad toe te kennen, heeft Koning Filip de Algemene Vergadering in New York toegesproken. De Koning herinnerde eraan dat ons grondgebied door grootschalige oorlogen is geteisterd en lange tijd het slagveld is geweest van grote mogendheden. Dit pijnlijke verleden heeft België ertoe aangezet om mee te werken aan het Europese project en aan de totstandkoming van de Verenigde Naties, “twee projecten voor duurzame vrede, gebaseerd op dialoog, solidariteit en wederzijds respect”. De Koning voegde eraan toe dat de duurzame vrede die we blijven nastreven meer is dan de afwezigheid van oorlog, en meer nog dan het oprichten van instellingen. Het gaat erom een kader te scheppen dat waarborgen biedt voor de menselijke waardigheid.

In januari 2016 werd Koningin Mathilde benoemd tot pleitbezorger van de Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen van de Verenigde Naties. Dat was een internationale erkenning voor haar eigen rol, en die van ons land, in de strijd tegen armoede, onrecht en de gevolgen van de klimaatverandering. In die hoedanigheid heeft de Koningin onlangs een toespraak gehouden in New York, tijdens een conferentie over kinderen in gewapende conflicten. Zij heeft er een briljant pleidooi gehouden voor de re-integratie van kindsoldaten.

De geschiedenis leert ons dat vrede nooit definitief verworven is. Aan vrede moet onophoudelijk worden gewerkt. Op 22 maart 2016 teisterden aanslagen opnieuw ons land, met drieëndertig doden en honderden gewonden tot gevolg. Een jaar later wijdde de Koning een monument in ter ere van alle slachtoffers van terrorisme. Hij greep deze gelegenheid aan om ieder van ons aan te sporen om bij te dragen tot een menselijkere en rechtvaardigere maatschappij, en om te durven teder te zijn voor elkaar.

Ik wil ook in het bijzonder hulde brengen aan de leden van de ordediensten die dit jaar tijdens het vervullen van hun dienst gewond zijn geraakt: in Groot-Bijgaarden op 19 januari, in Brussel op 17 september, in Sint-Truiden op 12 oktober, in Jalhay twee dagen later, en aan de Luikse politievrouwen Lucile Garcia en Soraya Belkacemi, die op 29 mei zijn omgekomen.

Toen hij de moord op hoofdinspecteur Amaury Delrez in de nacht van 26 augustus vernam, heeft de Koning onmiddellijk een bezoek gebracht aan het commissariaat van Spa. Op een heel ontroerende manier sprak hij er de collega's en vrienden van het slachtoffer moed in.

Zoals Koning Albert I destijds aanwezig was bij zijn soldaten, zo is Koning Filip vandaag betrokken bij het werk van onze politiemensen en militairen.

Dames en heren, aangezien 15 november ook de feestdag is van de Duitstalige Gemeenschap, breng ik een warme groet aan onze medeburgers uit *Ostbelgien*. Na de Eerste Wereldoorlog heeft België een Duitstalige bevolking verwelkomd. De autonome instellingen van de Duitstalige Gemeenschap staan nu ten dienste van haar 77.000 inwoners. Het is een toonbeeld van geslaagde integratie. Ons land mag er trots op zijn, ten aanzien van de hele wereld en van de Geschiedenis.

Dames en heren,

De Britse schrijver en maatschappelijke commentator H.G. Wells noemde de Eerste Wereldoorlog “de oorlog die een einde moet maken aan de oorlog”. Zelfs tijdens de Eerste Wereldoorlog werd deze uitdrukking soms op scepticisme onthaald. De Britse politicus David Lloyd George zou gezegd hebben dat « deze oorlog is, net als de volgende, een oorlog om een einde te maken aan de oorlog ».

Maar toch leeft in ieder mens altijd dat geloof in een duurzame vrede. De grote Nederlandse filosoof Baruch Spinoza schonk ons wellicht één van de mooiste definities van de vrede: “Vrede is niet de afwezigheid van oorlog. Het is een deugd, een geestesgesteldheid, het is de dispositie voor goede daden, vertrouwen en recht.”

Brussel, 15 november 2018,

Christine Defraigne